

J. J.

Historia Zakładów Geograficzno-Kartograficznych w Gocie

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 7/3, 397

1962

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Autorzy, opisując kolejno najcenniejsze zabytki techniki w Zagłębiu Staropolskim, sugerują pewne formy kształtowania środowiska przyrodniczego wokół nich. Formy te jednak nie są zgodne ze wstępnym postulatem artykułu głoszącym potrzebę przywrócenia krajobrazu wokół zabytków do stanu z okresu ich powstania. Autorzy nie przedstawiają metod odtwarzania tego stanu, lecz ograniczają się do wysunięcia koncepcji opartych w zasadzie tylko na kryteriach estetyki.

J. J.

HISTORIA ZAKŁADÓW GEOGRAFICZNO-KARTOGRAFICZNYCH W GOCIE

Z okazji obchodzonego w październiku 1960 r. jubileuszu 175-lecia Zakładów Geograficzno-Kartograficznych im. Hermana Haacka w Gocie w „Przeglądzie Geodezyjnym” (nr 8/1961) ukazał się artykuł Stanisława Kryńskiego, w którym autor poza relacją z uroczystości jubileuszowych zamieścił krótką historię zakładów.

Przy tej okazji autor wspomina, że w pobliżu Goty dokonano pomiaru jednej z baz dla słynnego łańcucha triangulacyjnego, który posłużył do powiązania triangulacji Europy zachodniej z triangulacją rosyjską.

J. J.

ARTYKUŁY POLSKICH HISTORYKÓW TECHNIKI W CZASOPISMACH OBCYCH

W ciągu drugiej połowy 1961 r. ukazało się w publikacjach zagranicznych kilka artykułów naszych historyków techniki.

Dwa z nich, pióra doc. W. Jewswiewickiego, dotyczą dziejów techniki filmowej.

Wydawnictwo Komisji Historii Nauk Przyrodniczych, Medycznych i Technicznych Czechosłowackiej Akademii Nauk „Sbornik pro dejiny prirodnich ved a techniky” opublikowało w roczniku 6 z 1961 r. obszerny artykuł *Pokus o periodisaci dejin filmové techniky na základe obecného rozvoje kinematografie*. Autor, analizując rozwój kinematografii z punktu widzenia technicznego, ekonomicznego i artystycznego, daje projekt periodyzacji ogólnych dziejów filmu, stosując ją — co jest niewątpliwie sprawą dyskusyjną — także i do dziejów poszczególnych elementów kinematografii, a w szczególności do dziejów techniki filmowej. Periodyzacja jest przy tym bardzo szczegółowa, tak że w okresie od 1895 r. do chwili obecnej autor rozróżnia aż 12 okresów. Artykuł stanowi interesującą i pobudzającą dyskusję próbę rozwiązania ważnego i dla innych dziedzin historii techniki zagadnienia metodologicznego. Polskiego czytelnika zainteresuje fakt, że doc. Jewswiewicki wymienia w artykule sporą liczbę polskich uczonych i wynalazców, którzy przyczynili się do powstania zaczątków techniki filmowej (Witelo, Kopernik, Heweliusz) i do jej rozwoju (Prószyński, Lebedziński, Szczepanik).

Drugi artykuł doc. Jewswiewickiego ukazał się w wydawnictwie Komisji Techniki Ukraińskiej Akademii Nauk „Narisi z istorii techniki” (rocznik 7 z 1961 r.). Artykuł nosi tytuł *Jan Szczepanik — widatnij polskij winachidnik* i daje zwięzłą biografię i analizę dorobku wybitnego wynalazcy.

Autorem dwu artykułów w języku angielskim z zakresu historii technologii wyrobów żelaznych jest dr J. Piaskowski.

W „Journal of The Iron and Steel Institute” (vol. 198 z lipca 1961 r.) ukazała się obszerna i bogato ilustrowana praca *Metallographic investigation of ancient iron objects from the territory between the Oder and the basin of the Vistula river*.